

UCHWAŁA NR LI/624/23
RADY MIEJSKIEJ W CHOJNICACH
z dnia 27 lutego 2023 r.

w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40), w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, 1296, 1981 i 2270 oraz 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 185), uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Chojnice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Antoni Szlanga

Załącznik do uchwały Nr LI/624/23
Rady Miejskiej w Chojnicach
z dnia 27 lutego 2023 r.

GMINNY PROGRAM
„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
NA ROK 2023

Chojnice 2023

I. WSTĘP

Gminny Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Miejskiej Chojnice, zwany dalej „programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Gminą zachodzące procesy demograficzne, oraz jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Poprzez nawiązanie współpracy pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chojnicach a wolontariuszami oraz poprzez tworzenie partnerstw lokalnych program ma na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania. Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć podstawowych potrzeb, celowe jest podejmowanie różnego rodzaju działań.

Usługa wsparcia, świadczona w ramach programu, będzie obejmować swoim zakresem wsparcie społeczne oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego.

Partnerstwo lokalne, o którym mowa w programie, polega na podejmowaniu współpracy przez lokalne podmioty na rzecz danego środowiska społecznego. Dzięki partnerstwu lokalnemu łatwiej wypracowywać narzędzia, za pomocą których można wprowadzać innowacyjne rozwiązania problemów i zaspakajania potrzeb lokalnej społeczności. Zawiązywanie partnerstw lokalnych umożliwi również wymianę doświadczeń pomiędzy partnerami, co ułatwia wypracowanie kompleksowych koncepcji na rzecz mieszkańców danej gminy oraz przyczynia się do wzmocnienia więzi społecznych. Partnerstwo lokalne w swoim założeniu powinno w sposób trwały i systematyczny realizować działania, których celem jest diagnozowanie i rozwiązywanie lokalnych problemów, budowanie tożsamości społeczności lokalnej, w którym każdy obywatel ma odpowiednie warunki do rozwoju osobistego i społecznego. Szczególną uwagę należy zwrócić na osoby starsze tj. w wieku 65 lat i więcej, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Program wykorzysta również pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

MODUŁ I - angażujący do jego realizacji wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia.

Moduł II – wspierający gminy w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Dzięki realizacji programu świadczone seniorom wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz wolontariuszy będą przebiegały sprawniej, a seniorzy uzyskają pomoc m.in. w czynnościach dnia codziennego.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Gmina Miejska Chojnice wsparcie finansowe na realizację programu otrzyma ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji zadania własnego określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W ramach obszaru pomocy społecznej program uwzględnia nowe formy wsparcia po zidentyfikowaniu potrzeb gmin w tym zakresie, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Gmina przystępując do realizacji programu przyjmuje uchwałą program osłonowy na podstawie art.17 ust 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

III. CELE PROGRAMU

1. Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary.
2. Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

IV. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023r.
2. Do programu kwalifikowani będą seniorzy w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy Miejskiej Chojnice, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Do programu można zakwalifikować osoby spełniające kryteria, nawet jeżeli mają przyznane decyzją usługi opiekuńcze. Osoby te zgłaszają się zarówno przez ogólnopolską infolinię - 22 5051-111, jak również bezpośrednio do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach pod nr telefonów: **52 3800-231, 52 3800-228, 52 3977-121.**

3. Gmina, w ramach programu, wybiera następujące formy organizacji i realizacji usługi wsparcia, angażując w realizację przedmiotowego zadania wolontariuszy, w tym osoby zamieszkujące w najbliższym sąsiedztwie seniorów oraz organizacje pozarządowe, w szczególności skupiające środowiska młodzieżowe.

W ramach realizacji programu, gmina może wybrać następujące formy organizacji i realizacji usługi wsparcia:

W ramach Modułu I:

- 1) poprzez zlecenie realizacji usługi wsparcia organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie organizacji i koordynacji realizacji programu z ramach tzw. pomocy sąsiedzkiej przez osoby zamieszkujące w najbliższej okolicy osób wymagających wsparcia,
- 2) samodzielnie, tj. przez pracowników MOPS lub organizację i koordynację pracy wolontariuszy (na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 44 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie),

W ramach Modułu II:

- 1) poprzez zakup obsługi systemu dla opasek bezpieczeństwa zakupionych przez gminę w ramach programu realizowanego w 2022r.,
  - 2) zakup usługi wsparcia w postaci opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu
4. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki poniesie gmina w związku z zakupem opaski lub innego urządzenia, obsługi systemu, a także organizacją, koordynacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu.
  5. Do zadań gminy należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.

V. CEL MODUŁU I PROGRAMU

Celem Modułu I jest zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy.

W realizację Modułu I zaangażowani zostaną wolontariusze, poprzez codzienne świadczenie pomocy osobom potrzebującym wsparcia.

Opis usługi wsparcia:

- 1) **Wsparcie społeczne** - uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacery, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupy, itp.),
- 2) **Wsparcie w czynnościach dnia codziennego:**
  - a) pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu,
  - b) pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. z Federacji Polskich Banków Żywności, Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej czy Caritas,
  - c) zakup i dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
  - d) zakup oraz dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
  - e) wsparcie seniorów objętych usługami w ramach Modułu I programu w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
  - f) wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora, dowieszenie lub pomoc w organizacji transportu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,
  - g) pomoc/towarzyszenie w zakresie realizacji recept,
  - h) pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowieszeniu seniora do urzędu,
  - i) pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora, tzw. usługi sąsiedzkie.

Adresaci Modułu I - Adresatami Modułu I są seniorzy w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy Miejskiej Chojnice, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu I programu:

- 1) Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11 lub bezpośrednio do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach pod nr telefonów: **52 3800-231, 52 3800-228, 52 39 77-121,**
- 2) Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania seniora, ośrodka pomocy społecznej,
- 3) Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby,
- 4) Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach po odbytej wizycie, określi szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia. Jeżeli pracownik Ośrodka stwierdzi, iż senior kwalifikuje się do świadczeń z pomocy społecznej, o których

mowa w ustawie o pomocy społecznej – informuje o tym seniora. W takim przypadku Ośrodek Pomocy Społecznej powinien wszcząć postępowanie w sprawie z urzędu.

Do wydatków kwalifikowalnych w ramach MODUŁU I należą następujące koszty:

- 1) wydatki związane z organizacją wolontariatu w tym m.in.: środki ochrony osobistej, zwrot kosztów dojazdu wolontariusza do seniorów lub dowozu seniorów np. do lekarza, urzędu, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa dla wolontariusza korzystającego z prywatnego samochodu przy realizacji zadań w ramach programu, bilety miejskie (koszty rozliczane według zasad określonych przez ośrodek pomocy społecznej),
- 2) wydatki związane z organizacją pomocy sąsiedzkiej w tym m.in.: środki ochrony osobistej, zwrot kosztów dojazdu wolontariusza do seniorów lub dowozu seniorów np. do lekarza, urzędu, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa dla osoby korzystającej z prywatnego samochodu przy realizacji zadań w ramach programu, bilety miejskie (zasady rozliczania powyższych kosztów określa organizator tej formy realizacji usługi wsparcia),
- 3) ubezpieczenie OC w związku z obrotem gotówką oraz ubezpieczenie NNW,
- 4) przyznanie dodatkowej gratyfikacji finansowej, zgodnie z przyjętym w Ośrodku regulaminem wynagradzania dla pracowników ośrodka, bezpośrednio wykonujących zadania w terenie, w tym rozeznających potrzeby seniorów w tym zakresie, jak również zajmujących się organizacją i koordynacją pracy wolontariuszy,
- 5) zwrot kosztów dojazdu do seniorów lub dowozu seniorów np. do lekarza, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa do samochodu służbowego/prywatnego wykorzystanego przez pracowników Ośrodka do realizacji zadań w ramach programu, bilety miejskie (koszty rozliczane według zasad określonych przez Ośrodek),
- 6) promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej,
- 7) identyfikatory dla osób realizujących program w terenie.

VI. CEL MODUŁU II PROGRAMU

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych z terenu Gminy Miejskiej Chojnice przez zwiększenie dostępu do tzw. „Opieki na odległość”.

„Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Rozwój współczesnego systemu opieki nad osobami starszymi prowadzi do rozwoju nowoczesnych technologii w tym obszarze. „Opieka na odległość” gwarantuje szeroko pojęty system bieżącego monitorowania stanu seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora – zarówno spowodowanego problemami w zachowaniu funkcji życiowych, jak również w sytuacji wystąpienia incydentów w miejscu zamieszkania.

Cele szczegółowe Modułu II:

- 1) świadczenie usług społecznych na rzecz seniorów z terenu Gminy Miejskiej Chojnice, polegających na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” osobom starszym, przez zakup oraz pokrycie kosztów użytkowania tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa”,

- 2) dofinansowanie kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów, edycja na rok 2022.

Moduł II ma na celu wsparcie gmin w świadczeniu usług opiekuńczych na rzecz seniorów, polegających na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” osobom starszym, przez udzielenie dofinansowania do zakupu oraz częściowego pokrycia kosztów użytkowania tzw. „opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa”.

Realizacja Modułu II ma także na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Adresaci Modułu II - Seniorzy w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy Miejskiej Chojnice, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnicach rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa”,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnicach zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi, jeżeli dysponuje już tzw. opaską bezpieczeństwa zakupioną w ramach niniejszego programu w edycji na rok 2022,
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnicach koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

Opis usługi:

W ramach programu seniorom w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy Miejskiej Chojnice zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- 1) przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- 2) detektor upadku,
- 3) czujnik zdjęcia opaski,
- 4) lokalizator GPS,
- 5) funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- 6) funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwi połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej będzie prosta w obsłudze, np. będzie posiadać maksymalnie jeden przycisk. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmie decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji będzie on mógł zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach lub wezwać służby ratunkowe.

Wydatkami kwalifikowanymi w ramach MODUŁU II będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- 1) zakup opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa do świadczenia usługi „opieki na odległość”,
- 2) zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu,

- 3) przyznanie dodatków dla pracowników MOPS bezpośrednio zaangażowanych w realizację programu, w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym regulaminem wynagradzania,
- 4) promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

- 1) Program finansowany będzie ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa,
- 2) Gmina może otrzymać na realizację działań przewidzianych w okresie realizacji programu, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania,
- 3) Gmina może otrzymać na realizację działań przewidzianych w programie, po przyjęciu programu osłonowego lub uzupełnienie już przyjętego w gminie programu osłonowego o działania obejmujące zakres podmiotowy i przedmiotowy programu, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej,
- 4) Wojewoda na podstawie złożonego przez gminę zapotrzebowania przekazuje dotację na realizację programu, zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych,
- 5) Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie o finansach publicznych.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Antoni Szlanga